

SINDS het begin van de jaren 1990 neemt het aantal behoeftigen dat aanklopt bij de voedselbanken almaar toe. De voorbije tien jaar steeg het aantal begunstigen met meer dan de helft. In 2005 werd meer dan achtduizend ton voedsel ingezameld. Sinds 1986 bestaat dan ook een federatie van voedselbanken, die honger en verspilling wil bestrijden. Daartoe worden voedseloverschotten ingezameld, meestal bij bedrijven. De voorraden worden vervolgens verdeeld via liefdadigheidsorganisaties. Producten uit de voedselbanken mogen niet worden verkocht.

Parochieblad

Onlangs startte dus ook de parochiefederatie Herent met een eigen voedselinzameling. Welkom zijn alle droge voedingswaren zoals rijst, pasta, bloem en suiker, maar ook poets en -wasproducten. De giften kunnen elke werkdag worden afgezet in het parochiesecretariaat in Veltem. Ons lijkt het vreemd. Staat dit deel van Vlaams-Brabant niet bekend als een van de meest welvarende regio's in ons landje? We bellen Fred Vanhaeren op, bezielande kracht achter het initiatief.

„Goed vier jaar geleden lanceerden we *Oproep 1*, een hulplijn voor mensen in nood”, vertelt Fred. „Het project is verbonden met de werking van Welzijnsschaakels en bestaat niet alleen uit een telefoonnummer, maar ook uit een wekelijkse zitavond waarop mensen in nood met hun vragen terecht kunnen. De volgende stap was dus onze voedselverdeling.”

„Hoe we daartoe kwamen? Soms noteerden we via de telefoonlijn of kregen we van de pastoor verzoeken om extra voedsel. Dat bezorgden we de mensen, maar we stelden vast dat de vragen bleven komen. Daarop besloten we het probleem structureel aan te pakken. De inspiratie kwam van onze pastoor, Theo Borgemans. Je geloof omzetten in daden, daar komt het uiteindelijk toch op aan, is het niet?”

Hoe gaan ze in Herent te werk? Een kern van acht staat in voor de wekelijkse werking. Daarnaast is er een brede kring van medewerkers die graag een handje komen toesteken. Aldus ontstond een heus netwerk. Momenteel worden zeven gezinnen op permanente basis geholpen. Soms komen ook ex-gevangenen langs, vaak ook mensen met een drugsprobleem.

„De goederen zamelen we zelf in, via de kerk of het secretariaat van de parochie. We roepen via verschillende kanalen op om ons te steunen. En dat lukt wonderwel. De voorbije Kerstmis was bijzonder mooi, omdat onze vraag om steun veel respons kreeg. Na een reportage op de regionale televisie belden een bakkerij en een melkerij dat we hun overschotten mochten komen ophalen. Misschien dat we in de toekomst een beroep zullen doen op de centrale van de voedselbanken, maar vooralsnog is dat niet nodig.”

In Antwerpen-Noord wordt via de parochie al langer voedsel bedeed. © Wim Hendrix

Velen praten, sommigen doen

Vlak vóór Kerstmis startte de parochiefederatie Herent met een eigen voedselbank.

Vrijwilligers helpen gezinnen onder de armoedegrens of die tijdelijk erg krap zitten,

door hen desgewenst een voedselpakket te bezorgen. Diaconie in de praktijk?

Wij legden ons oor te luisteren.

Erik De Smet

Parochiefederatie Herent start eigen voedselbank

De werking voorziet ook in huisbezoeken en eenvoudige klussen.

„We zochten meubels voor een alleenstaande moeder die haast niets bezat en onverwachts op straat was komen te staan. In onze parochiebladzijden in *Kerk+Leven* plaatsen we een noodoproep. En zie, weken later hadden we een appartement met de mooiste meubels. Wij helpen mensen helpen”, glundert Fred Vanhaeren. „Na een oproep in *Kerk+Leven* komen al op woensdagavond gegaanderde de eerste telefoontjes binnen met oplossingen.”

Is het niet veeleer de taak van het ocmw om dit soort hulp te bieden? Fred Vanhaeren: „Soms krijgen wij met *Oproep 1* vragen van het ocmw! Sommige mensen zijn ook bevreesd om zich aan te melden bij deze dienst. Aan ons dan om de drempelvrees te helpen overwinnen. Anderen vallen door

de mazen van het net, en kunnen niet door het ocmw worden begeleid. Zo kennen we een vrouw die in een woonwagen verblijft. Omdat ze geen vast adres heeft, ontvangt ze geen uitkering.”

Onvoorwaardelijk

„Wij gaan gewoon in op de hulpvragen van mensen die komen aankloppen. Zelf stellen we de mensen geen vragen. Onze hulp is met andere woorden onvoorwaardelijk, terwijl andere organisaties soms wel bepaalde voorwaarden stellen.”

„Wij willen de diaconie, waarover velen praten, echt tastbaar maken in onze gemeente. „Wat je aan de minsten van de mijnen hebt gedaan, heb je aan Mij gedaan. Deze zin uit het evangelie is voor ons de inspiratie. Ons geloof

is dus een belangrijke steunpilaar voor de werking.”

Roept dergelijke actie dan geen weerstand op? Fred Vanhaeren kan erover meepraten: „Wij ondervinden voortdurend weerstand, krijgen lastige vragen. Als je geeft vanuit je hart, moet je je daaraan verwachten. Misschien is het onze onvoorwaardelijke hulp die bij sommigen de wenkbrauwen doet fronsen, maar het ontmoedigt ons niet. Wij willen er gewoon zijn voor de mensen in nood, en ingaan op hun vragen.”

Dat het voorbeeld inspirerend werkt, blijkt uit het feit dat een naburige parochiefederatie ook al begon met een noodlijn. Wat dan weer bewijst dat armoede niet louter een stedelijk fenomeen is, maar overal opduikt.

Oproep 1, telefoons 016/49.06.98 en 0479/74.24.29.

Vervolg van bladzijde 5

Cijfers uit *Armoede en sociale uitsluiting* vertellen ons dat het aantal leefloners (voorheen mensen met een bestaansminimum) de voorbije jaren ferm is gestegen. Maar volgens dit jaarboek houdt uitgerekend een te karig leefloon mensen onder de armoedegrens.

Helpt het onderwijs dan om de armoedespiraal te doorbreken? Blijkt dat kinderen van alleenstaande ouders een grotere kans hebben om reeds in de kleuterklas en de basisschool een leerachterstand op te lopen. Hoe een kind op school presteert blijft immers sterk verbonden met zijn sociaal-economische achtergrond.

Jan Vranken bestempelt tewerkstelling en onderwijs als „twee wolven in schaapsvacht”, omdat ze mensen uit de armoede kunnen halen, maar voor anderen dan weer de kortste weg zijn naar armoede.

Tegenover het lage aantal kortstondig werkzoekenden staat immers ook de stijging van het aantal langdurig werkzoekenden. Sommige mensen geraken haast onmogelijk aan een baan en steevast blijken het niet-EU-burgers, alleenstaande vrouwen, ouderen en laaggeschoolden. Ondanks alle inspanningen van het zogeheten kansengroepenbeleid van de overheid wordt de kloof tussen laag- en hooggeschoolden niet smaller. Integendeel.

Meer delen

Wat leert ons dit alles? De kloof tussen arm en rijk groeit. Volgens een Belgische bank beschikt dertig procent van de Belgen over zeventig procent van het totale vermogen. En tien procent van onze bevolking beschikt over nagenoeg de helft van het totale belastbare inkomen in ons land. Het aandeel daarin van de rijkste groep blijft almaar verder stijgen. We worden dus rijker, maar tegelijk groeit de kloof tussen arm en rijk. Wat kan de armoede tegengaan?

Voorstellen aan het adres van de overheid formuleren is gevaarlijk, maar bovengenoemd jaarboek waagt zich toch aan enkele. Werken aan kansen voor langdurig werklozen bijvoorbeeld, of ervoor zorgen dat kinderopvang soepeler kan. Zorgen ook dat er een volwaardige sector sociale economie komt. Meer steun voor wie in het onderwijs lage cijfers haalt, omdat slechte rapporten verhinderen dat kinderen als volwassenen uit de waterval van de armoede klauteren. En ten slotte nu al rekening houden met een groeiende groep verpauperde gepensioneerden.

Naast alle mogelijke maatregelen op vlak van wonen, zorg, arbeid en tewerkstelling is er nood een welvaartsvast inkomen voor allen. Dat houdt in dat allen bereid zijn te delen met elkaar. De Griekse filosoof Plato stelde lang geleden al dat in de ideale republiek de meest welgestelde burger slechts vijf keer rijker mag zijn de armste. Het blijft een ideaal.